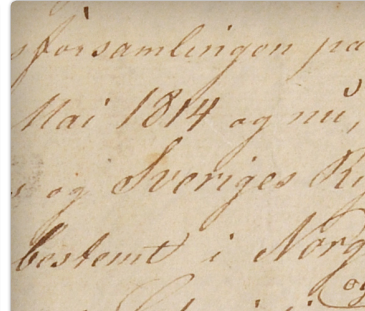
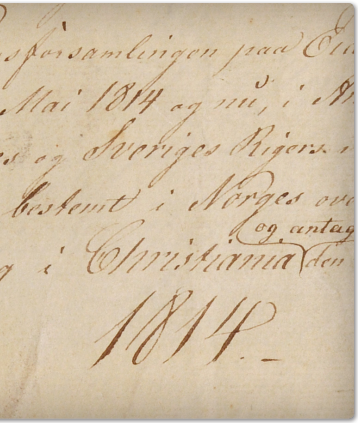
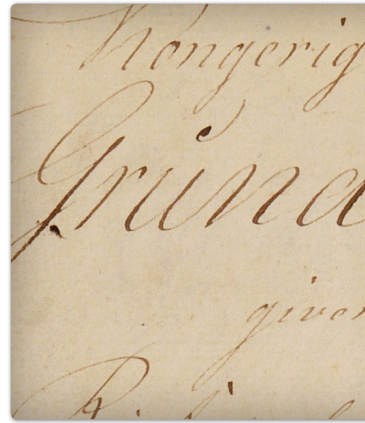

GRUNNLOVSJUBILEET 1814-2014

GRUNNLOVSJUBILEET 1814-2014

INNHold

TITTEL	SIDE
Pressemelding – Jubileumsidentiteten	3
Introduksjon til logo og profil	5
Pressemelding – Arrangementer	10
Merkedatoer i 1814	12
Fakta-ark – Oversikt over noen viktige prosjekter	15

PRESSEMELDING – JUBILEUMSIDENTITETEN

Ønsker debatt om folkestyrets utfordringer

- Vi ønsker et grunnlovsjubileum med debatt og bred deltakelse. Jubileet skal ha et perspektiv som peker utover frihetsverket i 1814, sier stortingspresident Dag Terje Andersen, som er leder i Hovedkomiteen for Grunnlovens 200-årsjubileum.

Stortingspresidenten legger stor vekt på at grunnlovsjubileet formidler kunnskap og får et tydelig politisk innhold.

- Vi vil styrke bevisstheten om hvilken rolle Grunnloven skal spille i fremtidens demokrati. Grunnloven må formidles på nytt til hver generasjon, slik at de kan gi den mening på egne premisser. Derfor har vi definert barn og unge som hovedmålgruppen ved grunnlovsjubileet i 2014. Det skal særlig legges vekt på tiltak som kan skape deltakelse og engasjement hos denne gruppen, sier Dag Terje Andersen. Han viser til at Grunnlovens 200-årsjubileum i 2014 vil ha tre hovedmål:

- Bygge mer kunnskap om Grunnloven og dens betydning.
- Skape økt deltakelse og engasjement i demokratiske prosesser.
- Være en bred og inkluderende folkefest i hele landet.

Inkluderende profil – en invitasjon til deltakelse og engasjement

Det er utviklet en tydelig, varm og inkluderende jubileumsidentitet. Jubileet skal stimulere til refleksjon og engasjement – og ambisjonen knytter seg spesielt til å nå barn og unge. Med et markant, relevant og emosjonelt ladet uttrykk vil logo og profil danne en positiv og tydelig ramme for jubileumsaktiviteter over hele landet.

- Gjennom et ungdommelig og fremtidsrettet uttrykk håper vi å engasjere bredt, skape nysgjerrighet og stimulere alle til en feiring av Grunnlovens betydning, både for vår hverdag og fremtid, sier Dag Terje Andersen.

Et profilprogram for alle

Profilprogrammet er enkelt å bruke, og forvaltes ut fra en standardavtale med brukere og visuelle retningslinjer. Det er et ønske at så mange som mulig tar i bruk jubileumsidentiteten i lokale arrangementer.

Den visuelle profilen vil bli lagt ut på grunnlovsjubileets nye nettsider som lanseres våren 2013. Dette vil være en viktig inspirasjon og ressurs i jubileet, der blant annet profilelementer vil være tilgjengelige for enkel nedlastning. De nye nettsidene vil også omfatte en digital arrangementskalender der ulike arrangementer kan meldes inn.

- Vi oppfordrer alle til å utvikle lokale aktiviteter ved jubileet. Vårt mål er at alle kommuner skal ha egne arrangementer i jubileumsåret. Vi håper den visuelle profilen vil bidra til engasjement og en nasjonal dugnad for feiring av folkestyret, sier Dag Terje Andersen.

Den visuelle profilen vil også foreligge på nord-samisk.

Hovedkomiteen for Grunnlovens 200-årsjubileum har det koordinerende ansvaret for jubileet. Det offisielle programmet for jubileet lanseres våren 2013.

Fakta-ramme grunnlovsjubileet 2014:

- Grunnlovens 200-årsjubileum skal feires i 2014. Grunnloven er verdens nest eldste gjeldende konstitusjon blant de moderne revolusjonsforfatninger.
- Stortinget har det overordnede ansvaret for grunnlovsjubileet i 2014. Stortinget har oppnevnt Hovedkomiteen for Grunnlovens 200-årsjubileum for å koordinere arbeidet med jubileet.
- Riksforsamlingen på Eidsvoll var samlet i perioden 10. april–20. mai 1814.
- Eidsvoll 1814 vil være hovedarenaen i jubileumsåret 2014. Den nyrestaurerte Eidsvollsbygningen planlegges åpnet 16. februar 2014.

Kontaktpersoner grunnlovsjubileet

Kommunikasjonsansvarlig Hanne Hjelbak, mobiltilf. 924 25 665
epost: hahj@stortinget.no

Prosjektleder Dag N. Kristoffersen, mobiltilf. 413 39 111,
epost: dnk@stortinget.no

For nærmere informasjon om grunnlovsjubileet:

www.stortinget.no/no/Stortinget-og-demokratiet/Grunnlovsjubileet/

For nærmere beskrivelse av jubileets mål, visjon og sentrale temaer vises det til måldokumentet.

Jubileumsidentiteten er utviklet i samarbeid med Creuna

Prosjektleder Hilde Marken, mobiltilf. 901 82 422,
epost: hilde.marken@creuna.no

Den visuelle profilen vises på film: <https://vimeo.com/58186260>

For nærmere beskrivelse av jubileumsidentiteten vises det til dokumentet «Introduksjon til logo og profil» på neste side.

INTRODUKSJON TIL LOGO OG PROFIL

Grunnlovsjubileet får en inkluderende og engasjerende visuell identitet som inviterer alle til å bli med på feiringen. Logo og profil vil danne en tydelig, varm og lidenskapelig ramme rundt jubileumsaktivitetene og bidra til å definere jubileumsåret 2014.

Grunnlovsjubileet i 2014 har som mål å skape en inkluderende og engasjerende grunnlovsfeiring som gir økt forståelse av folkestyrets utvikling gjennom 200 år og demokratiets fremtidige utfordringer i Norge. Jubileet skal stimulere til refleksjon, engasjement, debatt og deltakelse i demokratiske prosesser – ikke minst blant barn og unge. Høydepunktet i feiringen blir en bred og inkluderende folkefest på nasjonaldagen i alle landets kommuner.

Grunnlovsjubileets visuelle identitet skal bygge opp under disse ambisjonene. Den visuelle drakten vil bidra til å gjøre feiringen til en markant, relevant og emosjonelt ladet «merkevare» som alle kan gjøre til sin egen. Nedenfor presenteres de viktigste elementene i profilen. En komplett designhåndbok vil foreligge på jubileets nye nettsider våren 2013.

Logo/symbol

Logoen er et tydelig verbalt og grafisk uttrykk som knytter sterke emosjonelle bånd til vår nasjonale identitet gjennom referanser til nasjonalsangen og fargene i flagget. Symbolet gjenspeiler at engasjement – til og med lidenskap – er drivkrefter i demokratiet.

GRUNNLOVSJUBILEET 1814-2014

GRUNNLOVSJUBILEET 1814-2014

Selve symbolet er varmt, vennlig og folkelig. Det har et ungdommelig preg og er fremtidsrettet. Hjertet i symbolet er i tråd med hvordan dagens barn og unge uttrykker seg på SMS og i sosiale medier. Navntrekket under har en mer formell utforming som i større grad formidler tradisjon og høytid.

Profilen skal også favne det offisielle Norge. Det er derfor laget en egen versjon av logoen som skal benyttes i mer offisielle sammenhenger. Denne versjonen har større vekt på navnetrekket. Symbolet er mindre og benyttes i sølv.

Det er lagt vekt på at jubileumsprofilen skal være enkel og attraktiv å bruke for lokale arrangementer. Grunnlovsjubileet vil derfor legge til rette for at ikke-kommersielle virksomheter i så stor grad som mulig får tilgang til og kan ta i bruk logo og profil til egne arrangementer.

Vi feirer

GRUNNLOVSJUBILEET
1814-2014

De vil kunne ta i bruk profilen i sin helhet eller benytte seg av en variant av logoen som kan brukes sammen med arrangørens egen profil.

Samtidig som logoen er markant og tydelig i sin kjerne, deler den også et annet kjennetegn ved vårt demokrati: Den er dynamisk og fleksibel og gir folk frihet og mulighet til å ytre seg. Sentralt i konseptet er nemlig at man kan gjøre logoen til sin egen og bruke den til å uttrykke akkurat det aspektet ved Grunnloven og demokratiet som står ens hjerte nærmest. På denne måten utvides logoen til å bli en bærer av personlige budskap og meningsytringer. Dette vil stimulere til deltakelse og være med på å skape den «folkebevegelsen» som jubileet skal bli.

Farger

Fargene som er valgt i symbolet, har klare assosiasjoner til det norske flagget. Uten at flaggfargene er brukt direkte, har de en relativ vektning som omtrent tilsvarer fargene i flagget – mest rødt og noe blått. Målet har vært å skape et klart gjenkjennelig norsk uttrykk uten å bli for nasjonalistisk.

HOVEDFARGER OG GRADERINGER:

LYS BLÅ

CMYK: 75, 0, 0, 0
RGB: 0, 189, 242
HEX: 00BDF2

MØRK BLÅ

CMYK: 100, 37, 0, 44
RGB: 0, 81, 130
HEX: 005182

LYS RØD

CMYK: 0, 100, 100, 0
RGB: 237, 28, 36
HEX: ED1C24

MØRK RØD

CMYK: 0, 100, 100, 38
RGB: 161, 12, 16
HEX: A10C10

LYS SØLVGRÅ

CMYK: 25, 0, 0, 35
RGB: 154, 170, 183
HEX: 9AAAB7

MØRK SØLVGRÅ

CMYK: 30, 0, 0, 70
RGB: 87, 99, 107
HEX: 57636B

SEKUNDÆRFARGER:

EKSTRA LYS SØLVGRÅ

CMYK: 11, 0, 0, 16
RGB: 195, 208, 217
HEX: C3D0D9

MØRK BLÅ

CMYK: 100, 72, 0, 50
RGB: 0, 46, 102
HEX: 002E66

PANTONE (PMS):

PANTONE BLÅ

PMS: 3005C

PANTONE RØD

PMS: 1795C

PANTONE GRÅ

PMS: 431C

PANTONE SØLV

PMS: 8180C

Fargepaletten for øvrig består av sølv, gråtoner og hvitt.

Skrifttyper

I profilen benyttes det tre forskjellige skrifttyper.

Georgia Regular

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÆØÅ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyzæøå

1234567890 “ # \$ % & / () = ? ! * @

Georgia er valgt som hovedskrifttype og kan brukes i både overskrifter, ingresser og brødtekst. Georgia er en serif-skrift med god lesbarhet, som også gir en følelse av tradisjon. Skriften er en standard i PC-er og dermed tilgjengelig for alle.

Hera Big Regular

ABCDEFGHIJKLMNO
PQRSTUVWXYZÆØÅ
1234567890 “# \$ % & / () = ? ! * @

Hera er en profilskrift som kun skal benyttes i overskrifter, i store størrelser og dessuten kun i store bokstaver. Hera har et moderne uttrykk, samtidig som den også har elementer som kan minne om norsk treskjæring og rosemaling. Hera er en lisensbelagt skrifttype. Stortinget har betalt denne lisensen, som alle godkjente lisenstakere kan benytte seg av.

Covered By Your Grace Regular

ABCDEFGHIJKLMN OPQRSTUVWXYZÆØÅ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyzæøå
1234567890 "# \$ % & / () = ? ! * @

I tillegg er det valgt **en håndskrevet skrift** («Covered by your grace») som skal brukes til deltakelsesord i logo eller på bilder. «Covered by your grace» er en Google-skrift og kan fritt benyttes av alle.

Bilder og rammeverk

Bilder er en bærende del av profilen for grunnlovsjubileet. Hovedvekten av bildene er portretter (tett på, halv- og helfigur) av mennesker i alle aldre og med alle bakgrunner, men med hovedvekt på barn og ungdom. I tillegg vil vi også bruke bilder av mindre grupper av mennesker (to–seks personer).

Bildene tas utendørs i naturlig lys, gjennom alle årstider og på ulike steder rundt om i landet. Ulike mennesker i ulike miljøer – by og land, arbeid og fritid – speiler et tverrsnitt av Norges befolkning. Bildene har kvadratisk format.

De kvadratiske bildene settes sammen i et rammeverk med mange bilder. Dette rammeverkprinsippet er en viktig del av fotostilen. Bildene vil alltid vises flere av gangen, og deler av andre bilder skal alltid synes i kantene. Gjennom dette grepet gir vi inntrykk av at vi ser på en del av en større helhet – et lite utsnitt av Norges befolkning.

Rammeverket kan også fylles med andre typer bilder fra lokale arrangementer, bilder av Grunnloven etc. Rammeverket i seg selv har en sterkt visuell form og vil bidra til å skape gjenkjenneelse.

Samarbeidspartnere for jubileumsidentitet og visuell profil

Hovedkomiteen for Grunnlovens 200-årsjubileum er ansvarlig for utviklingen av jubileumsidentitet og visuell profil.

Kommunikasjonsbyrået Creuna ble valgt til selve utviklingsarbeidet etter en åpen anbudskonkurranse med 11 selskaper. Arbeidet startet våren 2011.

Norsk Designråd har vært ekstern rådgiver for Stortinget i prosessen.

PRESSEMELDING – ARRANGEMENTER

Eidsvoll 1814 blir hovedarenaen ved grunnlovsjubileet i 2014

Den offisielle åpningen av grunnlovsjubileet i 2014 vil finne sted ved Eidsvollsbbygningen og museet Eidsvoll 1814 *søndag 16. februar*. Den samme dagen foretas offisiell nyåpning av Eidsvollsbbygningen, som for tiden restaureres. Eidsvollsbbygningen vil også være arena for det offisielle hovedarrangementet *lørdag 17. mai*. Stortinget vil ha et eget jubileumsmøte *torsdag 15. mai*.

- Vi er opptatt av at grunnlovsjubileet skal ha en tydelig historisk forankring. Det vil bidra til økt kunnskap om hvordan det moderne Norge og folkestyret har utviklet seg, sier stortingspresident Dag Terje Andersen, som leder Hovedkomiteen for Grunnlovens 200-årsjubileum.

Hovedkomiteen planlegger et bredt og mangfoldig program for feiringen i 2014. Programmet vil ta utgangspunkt i de historiske merkedagene og arenaene i 1814.

1814-kalenderen (i 2014)

14. januar	–	Kiel	–	Kieltraktaten markeres
16. februar	–	Eidsvoll	–	Offisiell åpning av jubileet
25. februar	–	Hele landet	–	Bededagsgudstjenester fra 23. februar
11. april	–	Eidsvoll	–	Ungdomsparlament i Rikssalen
17. mai	–	Eidsvoll	–	Stort jubileumsarrangement
14. august	–	Moss	–	Mossekonvensjonen feires
7. oktober	–	Bygdøy	–	Stortinget feirer 200 års virksomhet
4. november	–	Stortinget	–	Jubileumsmøte i Stortinget

Hele landet

Et stort antall institusjoner og virksomheter, blant dem universiteter, museer, kulturinstitusjoner og frivillige organisasjoner arbeider med utvikling av egne arrangementer i anledning grunnlovsjubileet. Mange av arrangementene vil ha barn og unge som målgruppe.

- Vi opplever stor begeistring og kreativitet fra mange hold. Vi får en grunnlovsfeiring med et bredt spekter av arrangementer og aktiviteter over hele landet. Ambisjonen er at alle kommuner skal ha egne arrangementer i tillegg til feiringen på grunnlovsdagen, sier Dag Terje Andersen.

Internasjonalt perspektiv

Året 1814 markerer også slutten på den 434 år lange foreningen mellom Danmark og Norge. Det vil sette preg på feiringen i 2014.

- Vi ønsker at grunnlovsjubileet skal ha et internasjonalt perspektiv. Den nye staten og nasjonen Norge vokste fram som en følge av begivenheter i Europa og opprøret i Norge våren 1814, forteller stortingspresidenten.

Lansering av program våren 2013

Foruten offisielle hovedarrangementer planlegges det lokale og regionale arrangementer i alle fylker. Det offisielle programmet for grunnlovsjubileet vil bli presentert våren 2013. Programmet vil være tilgjengelig på en digital arrangementskalender på grunnlovsjubileets nye nettsider, som lanseres våren 2013.

Representanter for kongehuset, Stortinget og regjeringen vil delta på offisielle arrangementer.

Kontaktpersoner grunnlovsjubileet

Kommunikasjonsansvarlig Hanne Hjelbak, 924 25 665,
epost: hahj@stortinget.no

Prosjektleder Dag N. Kristoffersen, mobiltlf. 413 39 111,
epost: dnk@stortinget.no

For nærmere informasjon om grunnlovsjubileet:

www.stortinget.no/no/Stortinget-og-demokratiet/Grunnlovsjubileet/

For nærmere kunnskap om 1814-kalenderen vises det til dokumentet «Merkedatoer i 1814» på neste side.

MERKEDATOER I 1814

14. januar – Kielfreden

Senhøstes 1813 invaderte den svenske kronprins Carl Johan Danmark med en overlegen styrke, for å fremtvinge en avståelse av Norge til Sverige. 15. desember ble det inngått våpenstillstand, og deretter startet forhandlinger i Kiel. Under trusler om gjenopptaking av krigshandlingene måtte de danske forhandlerne motstrebende gi etter for de svenske kravene. Kieltraktaten ble underskrevet 14. januar 1814, og slo fast at Norge skulle tre inn i en personalunion med Sverige. Den betegnet dermed slutten på den 434 år lange foreningen mellom Danmark og Norge.

16. februar – Notabelmøtet (stormannsmøtet) på Eidsvoll

I Norge startet det et opprør mot bestemmelsene i Kieltraktaten, ledet av den danske tronfølger Christian Frederik, som tidligere var blitt sendt til Norge som stattholder. 16. februar innkalte han 21 fremstående menn til Eidsvoll, for å kunnngjøre at han ville trosse Kieltraktaten og selv bestige Norges trone som rikets arveprins. Han møtte motstand fra et stort flertall av de fremmøtte, som hevdet at ettersom Danmark hadde gitt fra seg makten over Norge, var suvereniteten falt tilbake til det norske folk. Christian Frederik bøyet seg for dette flertallet, som i realiteten betød at en folkevalgt forsamling måtte komme sammen, utarbeide en konstitusjon og velge en konge. Folkesuverenitetsprinsippet ble knesatt.

Foto: Svein Grønvold/NTB scanpix

25. februar – Bededag og valg

19. februar sendte Christian Frederik ut et åpent brev der han varslet valg til en forsamling som skulle møtes på Eidsvoll 10. april for å gi Norge en forfatning. I kirker landet over ble det holdt ekstraordinære gudstjenester 25. februar eller så tidlig som mulig etter dette, med påfølgende edsavleggelse og valg av valgmenn. Disse kom i neste omgang sammen og utpekte for hvert amt (fylke) representanter til Riksforsamlingen. Fristen for å sende representanter til Eidsvoll var imidlertid gått ut da meldingen om bededager og valg nådde de nordligste fylkene. Det møtte derfor ingen fra Nord-Norge på Eidsvoll i 1814. I Finnmark ble det likevel holdt valg, selv etter at Riksforsamlingen hadde avsluttet sitt arbeid.

10. april – 112 representanter møter til Riksforsamlingen på Eidsvoll

10. april samlet 112 representanter seg på Eidsvoll med fullmakter fra sine valgdistrikter. Det var 57 embetsmenn, 18 næringsdrivende og 37 bønder. De overvar en gudstjeneste i Eidsvoll kirke, før de overleverte sine fullmakter til Christian Frederik. 11. april møtte representantene for første gang i den store salen på Eidsvolls Verk, og den egentlige åpningen av Riksforsamlingen fant sted. Christian Frederik holdt en trontale der han understreket at forsamlingens mandat var å gi landet en statsforfatning – en grunnlov.

17. mai – Riksforsamlingen daterer Grunnloven og velger Christian Frederik til konge

Riksforsamlingen arbeidet med Grunnloven i seks uker. De 112 representantene var alle samstemte om å utarbeide en fri forfatning, inspirert av datidens ideer om folkesuverenitet, frihet og maktbalanse. Men forsamlingen var splittet i spørsmålet om hvilken utenrikspolitisk kurs som best ville realisere målet om et friest mulig Norge. Det dannet seg derfor to hovedgrupperinger i riksforsamlingen: den som ønsket selvstendighet – og en mulig gjenforening med Danmark – og den som ønsket selvstendighet i union med Sverige. Splittelsen preget både debatten om grunnlovsbestemmelsene og kongevalget, men i forsamlingen var det et solid flertall av selvstendighetsmenn, som dermed vant frem med sine synspunkter.

17. mai var Grunnloven ferdigstilt og ble signert av Riksforsamlingen. Christian Frederik ble deretter enstemmig valgt til Norges konge, men 14 unionstilhengere protokollførte at de valgte under tvang. Da de 112 representantene skiltes på Eidsvoll, vek likevel motsetningene plass for en følelse av fellesskap, som ble uttrykt gjennom løftet: ”Enige og tro indtil Dovre falder!”

19. mai – Christian Frederik tar imot den norske kronen

Dagen etter at Grunnloven var underskrevet, 18. mai, fikk Christian Frederik melding om at stormaktene Storbritannia, Russland og Østerrike ville sende kommissærer til Norge for å tvinge igjennom den svensk-norske unionen. Norsk selvstendighet var i realiteten umulig så lenge stormaktene motsatte seg dette, og Christian Frederik kunne ennå unngå konflikt dersom han avslo kongevalget fra Riksforsamlingen. Men i et høytidelig møte 19. mai tok han likevel imot den kronen eidsvollsmennene hadde tilbudt ham.

14. august – Konvensjonen i Moss avslutter krigen mellom Norge og Sverige

Carl Johan og de svenske styrkene hadde gjennom våren vært opptatt med krigen mot Napoleon på kontinentet. Først da den franske keiseren var nedkjempet, kunne Carl Johan vie seg fullt til kampen om Norge og med støtte av stormaktene kreve å få oppfylt bestemmelsene i Kieltraktaten. 26. juli gikk han til krig mot Christian Frederik og Norge. Krigen ble preget av raske svenske fremstøt og norske tilbaketrekninger. 7. august ble det likevel innledet våpenstillstandsforhandlinger, med svensk løfte om å godta eidsvollsgrunnloven som Norges forfatning. Resultatet av forhandlingene ble Mossekonvensjonen av 14. august, der Carl Johan godtok eidsvollsgrunnloven med de endringer som var nødvendige for en union med Sverige, og der Christian Frederik forpliktet seg til å abdisere. Grunnloven var reddet.

7. oktober – Det første overordentlige storting samles

I samsvar med bestemmelsene i Mossekonvensjonen skrev Christian Frederik ut valg til et overordentlig storting. 7. oktober kom dette storting sammen med katedralskolens store auditorium som møtesal, og forsamlingen på i alt 79 representanter betegnes offisielt som det første overordentlige storting i Norges historie. Tidsnød og lange avstander førte til at det heller ikke denne gang møtte representanter fra Nord-Norge. I realiteten var det en ny grunnlovgivende forsamling som møttes, fordi den var

kalt inn for å omarbeide eidsvollsgrunnloven med tanke på en forening med Sverige, og man dermed ikke fulgte de regler for grunnlovsendringer som var fastsatt i denne. 9. oktober holdt Christian Frederik en tale for et utvalg på 25 av stortingsmennene der han sa fra seg den norske kronen. Stortinget, med den nyvalgte presidenten Wilhelm Christie i spissen, hadde nå alene ansvaret for de kommende grunnlovsrevisjonene og forhandlingene med svenskene.

4. november – Stortinget vedtar en revidert grunnlov

4. november 1814 var den nye grunnloven ferdig. Formelt var det ikke en revisjon av eidsvollsgrunnloven, men en ny grunnlov datert 4. november. Den grunnleggende endringen var at Norge, som et selvstendig rike, skulle gå inn i en union med Sverige. En lang rekke av paragrafene som gjaldt kongen, statsrådet og nasjonalforsamlingen ble også endret, men forandringene styrket faktisk Stortingets og det norske statsrådets stilling overfor kongen. Det kom spesielt til uttrykk ved at kongens militære og utenrikspolitiske makt ble svekket sammenliknet med eidsvollsgrunnloven. Da grunnlovsrevisjonene var avsluttet 4. november, erklærte Stortinget at det godtok at Christian Frederik sa fra seg tronen. Senere samme dag gikk representantene til nytt kongevalg – det andre i 1814. Ikke i kraft av Kieltraktaten, men gjennom Stortingets valg ble Carl 13. av Sverige ny konge i Norge.

Litteratur:

- Ståle Dyrvik 2005: *Året 1814*
- Knut Mykland 1978: *Kampen om Norge 1784-1814* (Bind 9)
- Jens Arup Seip 1974: *Utsikt over Norges historie* (Bind 1)
- Sverre Steen 1951: *1814*

For nærmere informasjon om Grunnloven:

http://www.stortinget.no/no/Stortinget-og-demokratiet/Grunnloven/om_grunnloven/

FAKTA-ARK

OVERSIKT OVER NOEN VIKTIGE PROSJEKTER

Det er igangsatt en rekke prosjekter og aktiviteter i anledning grunnlovsjubileet 2014, både i offentlig og privat regi. Nedenfor følger en oversikt over noen av de viktigste prosjektene. Oversikten vil bli supplert og oppdatert på grunnlovsjubileets nettsider på www.stortinget.no

Det gjøres oppmerksom på at oversikten er basert på informasjon fra de institusjoner som er ansvarlig for prosjektene.

Valgene i 1814

Til den grunnlovgivende forsamlingen på Eidsvoll i 1814 skulle representantene ha med seg dokumentasjon på at de hadde avlagt ed til Norges selvstendighet, og at de var valgt på riktig måte. Disse dokumentene kalles fullmakter og adresser. Valgene ble holdt i kirkene fra søndag 25. februar og utover vinteren og våren. I Nord-Norge ble valgene først holdt på forsommeren.

Adresse betyr her en høytidelig henvendelse. I dette tilfellet var adressaten prins og regent Christian Frederik. Adressene og fullmaktene er enestående i kraft av sin historiske betydning og sin geografiske spredning i hele landet. Riksarkivet har digitalisert alle de originale adressene og fullmaktene. Omkring 170 av de originale kirkene der det ble holdt valg i 1814, står fortsatt i dag.

For nærmere informasjon om fullmaktene og valgene i 1814:

www.arkivverket.no/arkivverket/Tema/1814/Fullmakter-fra-valgene

www.arkivverket.no/arkivverket/Tema/1814/Nord-Norge-avskaaret-fra-Eidsvoll

Restaurering av Eidsvollsbygningen

På oppdrag fra Kulturdepartementet gjennomfører Statsbygg en omfattende restaurering av Eidsvollsbygningen. Prosjektet utføres i nært samarbeid med Riksantikvaren og Eidsvoll 1814.

Formålet med restaureringen er å tilbakeføre hovedbygningen til slik den så ut i 1814. Rom i kjelleren skal rekonstrueres for å gi publikum en mer autentisk opplevelse av hvordan bygningene ble brukt i 1814. Den rekonstruerte kjelleren vil blant annet inneholde rom hvor tjenerskapet oppholdt seg og arbeidet. I tillegg skal paviljongene restaureres og parken settes i stand.

Restaureringen skal gjennomføres i samsvar med antikvariske prinsipper. De tekniske anleggene i bygningen skal oppgraderes. Publikums tilgang til hovedbygningen skal bedres og publikumsområdene i hovedbygningen skal i størst mulig grad være universelt utformet.

Prosjektet har en kostnadsramme på 380 millioner kroner. Rehabiliteringen skal være ferdig til grunnlovsjubileet i 2014.

For nærmere informasjon om prosjektet:

www.statsbygg.no/Byggeprosjekter/Eidsvollsbygningen/

www.eidsvoll1814.no

Min stemme

Sammen med Senter for IKT i utdanningen utvikler Kunnskapsdepartementet et nettsted for læring som retter seg mot barnehager og den 13-årige grunnopplæringen.

Nettstedet skal bidra til å utvide barn og unges kunnskap om demokratiet og demokratiets institusjoner, vitalisere deres bevissthet på området og være et supplement frem til grunnlovsjubileet. Nettstedet er klart til bruk fra mars 2013 og vil bli utviklet frem til grunnlovsjubileet.

Barn og unges rettigheter står sentralt og nettstedet har som mål å være en arena for medvirkning og inspirasjon. Innholdet skal bidra til å forklare og få barn og unge til å diskutere begreper som demokrati og deltagelse, menneskerettigheter, likestilling, rettferdighet, ytringsfrihet, integrering, makt og styring.

Nettstedet skal bli et sted for læring og samarbeid knyttet til mål i ramme- og læreplan. Elever og lærere vil kunne velge trinn/aldersgruppe og få tilgang til sitt område. Nettstedet vil omfatte flere medietyper som foto, tekst, video og animasjoner. Barn og unge skal kunne løse oppgaver og spørrekonkurranser og lage egne videoer og tegneserier i tillegg til å kunne debattere i et eget debattforum.

For nærmere informasjon om prosjektet:

<http://iktsenteret.no/prosjekter/min-stemme>

Grunnlovsforskningen

Norges forskningsråd har igangsatt en omfattende forskning i tilknytning til grunnlovsjubileet. Det er nedsatt en forskningskomite som ledes av professor Ola Mestad, Universitetet i Oslo. Det er bevilget 40 millioner kroner til grunnlovsforskningen, hvorav 26 millioner kroner til åtte forskningsprosjekter. Det gis også støtte til formidlingstiltak og arrangementer.

Forskningsaktivitetene skal belyse viktige problemstillinger knyttet til konstitusjonen og folkestyret. Både jubileet og forskningen skal bidra til å styrke norske forskningsmiljøer som har internasjonal betydning for Norges rolle som drivkraft i utviklingen av demokrati og rettsstatsprinsipper.

Tre hovedtemaer er særlig aktuelle for forskningsinnsatsen:

- Grunnlovens historiske betydning for Norges utvikling som demokratisk stat i et internasjonalt samfunn. Historiske og internasjonale perspektiver.
- Demokratiske utfordringer og dilemmaer i det norske samfunnet, forholdet mellom rett og politikk, deltagelse i og tillit til demokratiske institusjoner.
- Demokratiets utfordringer i det internasjonale samfunnet. Forholdet mellom nasjonal, internasjonal og overnasjonal rett og rettsstatens rolle og betydning for demokrati, velferdsutvikling og nasjonsbygging.

For nærmere informasjon om forskningsprosjektene:

www.forskningsradet.no/prognett-grunnlov/Bevilgninger/1253960269753

For nærmere informasjon om grunnlovsforskningen:

www.forskningsradet.no/no/Nyheter/Grunnlovsforskningen_i_gang/1253964682982

Historisk kommentarutgave om Grunnloven

Prosjektet er en del av 2014-satsningen til *Forskergruppen for rett, samfunn og historisk endring* ved Det juridiske fakultet i Oslo. En historisk kommentarutgave til Grunnloven vil gi en dypere forståelse av den norske forfatningshistorien.

I Grunnlovens snart 200 års historie har det aldri vært utgitt en historisk kommentarutgave. Med en historisk kommentarutgave menes her at Grunnlovens helhet og enkelte bestemmelser blir satt inn i forfatningshistoriske og andre rettshistoriske sammenhenger: dels bakgrunnen for bestemmelsene slik de ble vedtatt i 1814, dels hovedtrekkene i deres endringshistorie etter 1814 frem til i dag. «Historisk» dekker med andre ord forfatningshistorien frem til gjeldende forfatningsrett.

Grunnlovens bestemmelser blir gjennomgått i kommentarartikler, som til sammen vil utgjøre en bok. En slik historisk kommentarutgave tar sikte på å gi en mer detaljert historisk innføring i Grunnlovens regelverden enn det som er gjort tidligere. Slik vil prosjektet både forske frem og formidle rettslig og historisk kunnskap om Grunnloven som ellers ikke finnes på en samlet måte. Dessuten skal prosjektet fremme en tydeligere forståelse av forholdet mellom forfatningshistorie og gjeldende forfatningsrett i Norge.

Dette prosjektet skal gi et rettsvitenskapelig og historiefaglig bidrag til en større forståelse av Grunnlovens historiske og rettslige karakter og formidle Grunnlovens historie på en ny måte.

For nærmere informasjon om prosjektet:

www.jus.uio.no/ior/forskning/prosjekter/historisk-kommentarutgave-grunnloven/

Stortingets historie 1964-2014

Stortinget har inngått avtale med Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen om et forskningsprosjekt som vil ta for seg Stortinget og det parlamentariske system i perioden 1964–2014.

Prosjektet ledes av professorene Knut Heidar, Universitetet i Oslo, og Tore Grønlie, Universitetet i Bergen. Det skal utgis et bokverk om Stortingets historie i perioden 1964–2014 med utgangspunkt i forskningsprosjektet. Dette vil være et av Stortingets tiltak i anledning grunnlovsjubileet 2014. Professor Knut Heidar er hovedredaktør.

Ved grunnlovsjubileet i 1964 ble det utgitt et firebinds verk om Stortingets historie i hele perioden 1814–1964. Den nye boken vil komme i forlengelsen av dette verket og publiseres høsten 2014. Ambisjonen er at ny kunnskap om Stortinget skal legge grunnlaget for debatt og refleksjon ved grunnlovsjubileet i 2014.

Det holdes en profileringskonferanse for prosjektet mandag 6. mai i Stortinget, lagtingssalen. På konferansen deltar flere internasjonalt ledende parlamentsforskere.

For nærmere informasjon om prosjektet:

www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/Nyhetsarkiv/Hva-skjer-nyheter/2011-2012/964201/

Digitalisering av dokumenter - Stortinget

Stortinget digitaliserer stortingsforhandlingene fra 1814 til 2001 i samarbeid med Nasjonalbiblioteket.

Hovedregistrene til stortingsforhandlinger vil være inngang til de digitaliserte dokumentene. Prosjektet skal være ferdigstilt høsten 2013. Hovedregistrene fra 1814-1924 er allerede digitaliserte og søkbare på stortingsarkivets nettside, www.stortinget.no/stortingsarkivet

Stortingsarkivet er også i ferd med å digitalisere originalmateriale fra de to grunnlovgivende forsamlingene i 1814, Riksforsamlingens forhandlinger i april og mai og det første overordentlig storting høsten 1814.

Monument over Christian Frederik

Etter forslag fra regjeringen har Stortinget besluttet at det skal reises et monument over Christian Frederik, Norges første folkevalgte konge.

Avdukingen av monumentet vil finne sted i anledning grunnlovsjubileet i 2014. Stortingets presidentskap har besluttet at monumentet skal plasseres på Eidsvollss plass. Kunst i offentlige rom (KORO) vil ha det overordnede ansvaret for gjennomføringen av prosjektet.

Christian Frederik (1786-1848) var norsk konge i de hektiske sommermånedene i 1814. Han spilte en sentral rolle i de begivenheter og prosesser som ledet fram til Eidsvollsforsamlingen og Grunnloven i 1814. Riksforsamlingen valgte Christian Frederik til norsk regent 17. mai 1814.

Biografier om ledende eidsvollsmenn

Det arbeides med biografier over fire av de ledende eidsvollsmennene:

- Jacob Aall – se: www.jernverksmuseet.no/?parent_text=18&page=75
- Wilhelm F.K. Christie - se: <http://vitenskapshistorie.b.uib.no/forskningsprosjekter/christie-biografi/>
- Christian Magnus Falsen
- Herman Wedel Jarlsberg

Utlandet

Utenriksdepartementet baserer internasjonale tiltak på interesse og potensial for oppmerksomhet lokalt, i de land det er aktuelt. Målet er å bidra til å belyse viktige problemstillinger knyttet til konstitusjonen og folkestyre, blant annet i lys av globaliseringen. Det er også ønskelig å styrke norske forskningsmiljøers internasjonale betydning knyttet til Norges rolle i utviklingen av demokrati og rettsstatsprinsipper. Målgruppene vil primært være stasjonenes kontakter innenfor politikk og forskning. Men det vil være naturlig å tenke bredere enn dette i flere land.

17. mai-feiringen i det enkelte land vil være en naturlig kjerneaktivitet, selv om disse kan strekke seg videre utover i året. Målet er å få bygget et positivt og tydelig norgesbilde gjennom medier og utvalgte kommunikasjonsaktiviteter spesielt i perioden opp mot 17. mai 2014. Både herværende diplomatkorps og utenlandske medier vil være sentrale kanaler i dette arbeidet.

Det er valgt ut 5 prioriterte områder hvor jubileet blir profilert spesielt, Danmark, Sverige, Tyskland, Frankrike og stasjonene i Nord-Amerika.

GRUNNLOVSJUBILEET 1814-2014